

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Hoe dat dese bruyt voor haer seluen heest ghebruyckt alle den dienst diemen ghebruyckt by de siecken die in doots strijt zijn, ende vande voorteeckenen van haer doot. Dat XXXIII. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

achtſaemheden in mijn ghetijden ende andere dienſten / daer ick v in ghehouwen was / met diergelycke deuotie v te beuelen: naerdemael dat v onwederhouwelijcke goedertierentheyt haer ſoo getweerdicht heeft de cleynicheyt van mijn cleyn dienſten ſoo edel te maken. Waer op de Heere: En weest niet v ſozght alderlieſte / want ick hebſe ſoo ontfanghen al inde vereeninghe van die liefde / waer dooz ick die inder ewicheyt ſoet ghemaect ende edel ghemaect zijnde in mijn Goddelijck herte v die ingeſtozt hebbe / ende ick hebbe daer mede vereenicht / alle de ſoeticheyt / ende de meyninghe / die opt eenigh menſchen herte dooz mynen inbloet heeft / ende dus opt volcomenſte gheheplicht zijnde / hebbe ickſe aen mynen hemelſchen Vader gheoffert dooz alle uwe onachtſaemheden tot een de behaeghlijckſte verſoeninghe ende aenghenaemſte ſlach-offerhande. Waer ouer hy ooc dooz een ontwerdeerlijcke maniere verſoent zijnde / tutwaerts ghewent heeft ſijn heele vaderlijcke ia Goddelijcke affectie.

Hoe dat deſe bruyt voor haer ſeluen heeft ghebruyckt alle den dienſt diemen ghebruyckt by de ſiecken die in doots ſtrijt zijn, ende vande voorteeckenen van haer doot.

DAT XXXIII. CAPITTEL

Deſe Maeght die ploeghte des bydaeghs ontrent den uoen-tijt / dat is ten dyp uren nae uoen / haer te bertrecke van alle upterlijcke dinghen: al oft ſy hadde willen gaen ruſten om datſe dooz niemant belet en ſoude worden / ende dan ghinckſe alleen haer becommere met

K 3

Godt

195 Het V. boeck vanden invloed des
Godt dooz een innighe deuotie/ ende sy ghinck
aen haer seluen doen alle t'ghene men plochte
te doen by de ghene / die in hun uysterste zyn/
tae noch meer als men soude connen peysen tot
sulcken werck/ soo in deuote ghebeden/ als sa-
lighe Meditatiej / en soose dat een wijle lanch
met de meeste deuotie ghedaen hadde / en we-
derom eens op eenen bygdach haer dus ver-
trocken hadde/ ende nu soetelyck was rusten-
de inde ghestilde ruste der sielen: heeft de goe-
dertieren Heere (die by groote weldaden noch
grooter by plochte te boeghen / haer te wijle
sy was in een opghetoghentheyt des gheests/
bertoont in dese ghelijckenisse / dooz wat een
gheluckighe repse hy hem gheweerdighde/ haer
te roepen van dese werelt. Het dochte haer dat
se ruste inden schoot vanden Heere / steunende
op synen slincken arm/ bekeert tot het godde-
lyck herte: ende datse daer was als een die ha-
ren gheest gheeft / inde ghedaente van een seer
teere ende wonderlycke vercierde Maeght.
Doen quam daer gheblaghen een ontallijcke
menighete der Enghelen ende Heylighen met
een groote blyschappe/ waer van elck een van
hen byghe een wier-roock-bat in syn handt/
waer mede hy offerde de Collecte/ gebeden/ en
deuotie vande heele Kercke: op dat sy die daer
souden doen brande booz eenen wierroock / tot
lof des Conincks/ ende des Bruydegoms der
glorien/ ende tot profijt van die Bruyt / te we-
ren: van dese salighe siele. Soose dan aen-riep
de salighe Maeght dooz de Antiph. (Salue Ma-
ria) soo heeft de Heere syn salichste Moeder ge-
roepen/ datse haer soude ghereedt maken/ om
dese sijne wybercozen te vertrooste. Waer ouer
de Coninginne der Maeghden haer bygen-
de/

De H.
Maria.

de/ blinckende dooz een nieu licht heeft het
 hooft vande krancke dooz een wonderlycke
 lieffelyckhepdt met haer teere handen onder-
 schoort. Hier by quam oock den H. Enghel/
 den bewaerder vande krancke/ inde gedaente
 van eenen doozluchtigen Prince/ die hem ver-
 heughde in het gheluck vande ghene die hem
 bevolen was. Daer nae so de krancke aenriep
 den H. Aerts-eughel S. Michiel / by hem sel-
 uen vertoonende als een grootdadigh Prince/
 met een groote menichte der Enghelen/ heeft
 synen dienst aen haer ghepresenteert. Ende hy
 heeft hem ghestelt tegen ouer haer: om te ouer-
 winnen de laghen der dupuelen/ die daer oock
 outrent waren als in een hoefsten vant hups
 inde ghedaente van padden ende serpente-
 die soo swack waren datse soo wanneer sy hun
 hoofden oft yet van hun dorsten reppen tegen
 dese siele / terst ondt ouerwonnen zynde vande
 glorie van sulcken Maesteyt/ als beschaemt
 ende sinneloos daer henen dielen. Waer dooz
 sy niet weynigh vertroost en wert. Daer naer
 scheen uyt den mondt van die krancke uyt te
 comen/ inde ghedaente van een vierige dupue-
 de deuotie die binnen in haer herte was ver-
 borghen / streckende tot den thoon der glo-
 rien toe vande Goddelijcke Maesteyt / met
 sulcken cracht / dat de siele nu niet van doen
 en hadde den onderstant der Engelen/ die haer
 souden bezyden vooz de bebechtige der dup-
 uelen ende hun laghen: want sy werden soo
 beschaemt dooz de verbeerthepdt diese kregghen
 vande cracht der deuotien die uyt haer lippen
 quam / datse t'samen de blucht namen/ ende
 schuyt-hoecken sochten. Ende soo de krancke
 elck besonder vande Orden der Heyligen (ghe-

Den bes-
 scherm
 Enghel
 deses
 Maeghs.
 S. Michiel

De Choo-
 ren der
 Heyligē.

ghelijckmen by de heele krancken doet) tot
 haer hulpe versochte / soo maecte elck Orden
 bande Heylighe ghereetschap om haer vrient-
 schap te doen. Want de Patriarchen boozts
 comende broghden in hun handen de ghelyc-
 kenisse van groene tacken : die bedieden / de
 vruchten van hun goede wercken ende die stel-
 den sy rontom de plaetse bande krancke. De
 Heylighe Propheeten oock brengende inde ghe-
 lyckenisse van goulven spieghelen de verdien-
 sten van hun wetenschap : hongen de selue aen
 de boozs. tacken teghen ouer oft int ghesicht
 bande krancke. Dooz welckens beschouwin-
 ghe haer siele onuytsprekelycke ghenoechten
 tot haer intrack. Daer nae boozts comende
 dien uytghelesen en teeren discipel Johannes
 den Euanghelist en Apostel (die den Heere als
 gheteekent heeft met een sonderlinghe Prunt-
 legte der liefden : aenden welcken hy oock tot
 een betuyghen des getrouwicheyts sijn Moes-
 der aent Cruys beholen hadde) ende hy heeft
 met een lieffelycke vriendelychheyt twee gou-
 we ringhen aen haren hert-bingher gesteken /
 daer op verbolghens de andere Apostelen heb-
 ben met eerweerdicheydt elck eenen goulven
 rinck (waer dooz de ghetrouwicheydt daerse
 dooz met den Heere op aertrijck waren ghebes-
 sticht beduydt wert) gesteken aen haer ander
 binghers tot een ctraet. Daer nae quamen de
 Martelaers / die haer met gulde plaetkens
 (waer in dat bloncken alle de dinghen die sy
 opt op aertrijck om sijnent wille geleden had-
 den) seer wonderlyck vercierden. De Con-
 fessoren oock die schoncken haer goulwe ende
 ghenoechlycke blommen / waer dooz haer al-
 derbesten wille die al tyt gereet was om Gode
 ghe-

De Patri-
archen.De Pro-
pheten.S. Ian
Euang.De Apo-
stelen.De Mar-
telaers.De Con-
fessoren.

dierl-
 betree-
 met e-
 waer-
 saligh-
 roose-
 haerf-
 soetf-
 de or-
 naest-
 vaste-
 waer-
 buy-
 die se-
 dierg-
 den d-
 verd-
 blon-
 meri-
 den.
 Heer-
 scha-
 van
 waer-
 haer-
 van
 dese-
 ber-
 tha-
 als
 ke
 tro-
 kel-
 gu-
 der-
 we-

dierlyck naer hun best vermoghen te dienen/
 betreckent werdt. Waer in dat oock schenen
 met een wonderlycke claerheyt alle de dingē/
 waer door sy opt Godt behaeght hadden. De
 salighe Maeghdekens oock die hebben haer
 roosen gheschoncken die goutwe omgekroude
 haeskens hadden. Waer door de sonderlinge
 soeticheyt te kennen wert ghegheuen/ door de
 de onbeblecktheyt haerlieden maecht alder-
 naest Godt te ghenaken/ ende haer bindt met
 baster bant tot de binnenste beschouwinghe.
 Want de Heere Jesus den Coninck ende den
 bruydegom vande onbebleckste maechdom/
 die scheen in syn cleeren verciert te zyn met
 diergelijcke bloinnen naert getal der Maegh-
 den die daer beropenbaert werden/ en die haer
 verdiensten aen dese mede deilden: welcke
 blomme haeskens elck besonder iust gehecht
 werden met de blommen van andere deugh-
 den. Soo wanneer sy haer boeghden met den
 Heere seluer/ haere beminder/ door de gemeen-
 schap met hem/ diese hadden / door Privilegie
 van haer-lieden sonderlinghe onnooselheyt
 waer ouer elck een van haerlieden scheen tot
 haer in te trecken een sonderlinghe soeticheyt
 vanden Goddelijcken smaek/ en hier om ooc
 dese soose met eens yders maeghts blommen
 verciert was: alst ghebeurde dat de Heere hem
 thaerwaerts boeghde/ met soo veel haeskens
 als sy aen hem cleefde/ soo veel onwerdeerlyc-
 ke soeticheden vande Goddelijcke soeticheyt
 trockse rhaerwaerts/ ende soo wertse gheluc-
 kelyck ende ghenoechlyck gewaer/ wat dat de
 gunst ende de goetdadicheyt van so veel bruy-
 den diese om haerlieden bruydegoms wille be-
 wesen / salicheyts koste voortz brenghen de
 we

de Maech
dekens.

De ve- medutwen oock ende de andere heylighen/ die
duyven presenteerden de vrucht van alle hun goede
ende an- mercken inde gedaente van gulde ruerkerkes,
dere Heylighen. Maer inde ghelijckenisse van elck een bande
 presenten ende scheneken die elck een bande
 heylighen daer op offerde / soo speelde toe aen
 dese siele van dese salighe / alle het goet / waer
 mede elck een van henlieden Godt behaeght
 hadde/ ende dese gauen hadden luster in dese
 siele alsof sy alleen alle dese dinghen ghedaen
 hadde : waer door sy oock onwerdeerlijck ver-
De on- troost wert. **soofle.** De onnoofele heylighen oock hoe
 mel datse weynigh van hen seluen schenen te
 hebben eyghens / nochtans ter eerbiedinghe
 van hunnen heere door wiens dierbaer bloet
 sy hem verheughen datse verlost zijn/ende door
 lauter goedertierenheyt het ewich rijck ver-
 cregghen hebben / die en hebben oock niet ver-
 sumt eerbiedinge te betoonen met haer gun-
 ste / maer edel ghemaect zijnde met het claer
 blincken van hunne suyperste onnoofelheyt
 inde vereeninghe bande ouerweerdige onnoo-
 felheyt Jesu Christi hun stralen oock stieren-
 de tot dese siele / vercierden die door een won-
 derlijcke maniere. Hier na de Sone van den al-
 derhoochsten den Coninck der glorien hem
 neer buyghende als om aen dese sijne vrucht
 die in synen schoot rusten inde genoechten / te
 ghenen een kussen / heeft tot hem inget rocken
 die geheele salige siele in sijn goddelijcke eracht/
 niet anders dan als den sonneshijn des mid-
 daechs tot hem intreckt door sijn hitte ende
 te niete brenghet een cleyn druppelken dauws/
 met de daet van alle de deughden ende goede
 wercken/ die haer inde ghedaente bande door
 presenten door de heylighen geschoncken wa-
 ren.

ren. Ende ſoo haer heel omringelende en dooz-
 dzinghende heeft hyſe hem ghelyck gemaect/
 ghelyck het yfer dooz het vier gloepende wort.

Hoe dat deſen boeck ghepreſen vvort ende van-
 de autoriteyt deſes boeck.

DAT XXXV. CAPITTEL.

Als deſen boeck nu gheſchreuen was / ſoo
 beropenbaerde hem aen haer de Heere
 Jefus / hebbende dien ghedruckt in ſyn bozſte /
 ſegghende: deſen boeck hebbe ick ghedruckt int
 binnenſte van myn bozſte: op dat ick elck let-
 terken daer in beſchreuen beſonder doozdzin-
 ghe tot het merck toe met de ſoetſhepdt van
 myn Godtheyt / (ghelyck eenen ſoeten wyne
 dooz dzinckt een krum van wittenbzoot) op
 dat elck een / die daer in ſal leſen / tot mynen
 lof / met een ootmoedighe deuotie / daer uyt ge-
 niete vruchten des eeuwighe leuens. Doen
 heeftſe den Heere ghebeden / dat hy dien boeck
 ſoude hem getweerdighen te bewaren van alle
 dwalinghe tot ſyns eyghen lof ende glorie. En
 hy uytſtreckende ſyn eerweerdighe hant heeft
 dien gheteekent met het tecken des Cruys /
 ſegghende: Met dien ſelfſten daet / waer dooz
 ick in deſe miſſe het bzoot ende den wyne ouer-
 gheſtelt hebbe in ſubſtantie tot een yders ſalic-
 heydt / ſoo hebbe ick oock al dat in deſen boeck
 gheſchreuen is / met myn hemelſche benedic-
 tie / nu terſtont gheheplicht: vooz alle (gelyck
 vooz. is) die daer in willen leſen / met een oot-
 moedighe deuotie tot waerachtighe ſalicheyt.
 Ende de Heere heeft daer noch by gheboeght:
 ſoo behaeghlyc is my den arbeyt des beſchryf-
 ſter